

Udviklingsstrategi for LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland

Generelle oplysninger om den lokale aktionsgruppe

1	Navn på lokal aktionsgruppe (ansøger)
	LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland af 2022-2027
2	Angiv om aktionsgruppen er en LAG, FLAG eller integreret LAG/FLAG
	LAG
3	Afgrænsning af aktionsgruppens geografiske område (kommuner, evt. øer samt region)
	Jammerbugt og Vesthimmerlands Kommuner
4	Aktionsgruppens adresse
	Messevej 1a, 9600 Aars
5	Aktionsgruppens CVR nr.
	43343378
6	Aktionsgruppens Nemkonto nr.
	På vej.
7	Aktionsgruppens telefon nr.
	20579888
8	Aktionsgruppens e-mail
	info@lag-jammerbugt-vesthimmerland.dk
9	Formand for bestyrelsen
	Trine Henriksen
10	Formandens adresse
	Gøttrupvej 388, 9490 Fjerritslev
11	Formandens telefon nr.
	20 89 91 16
12	Formandens e-mail
	th@eucnordvest.dk

Underskrift jf. standardvedtægter:

Formand

Næstformand

Kasserer

Trine Henriksen

Ole Hosbond Poulsen

Jesper Vingborg

Finansieret af
Den Europæiske Union

Ansøgningskema til lokal udviklingsstrategi for LAG

[LAG Jammerbugt-Vesthimmerland af 2022-2027]

Indholdsfortegnelse

Skabelon til indhold i udviklingsstrategien.....	4
Bilag 1 Bilag der skal vedlægges udviklingsstrategien	23
Bilag 2 SWOT analysen.....	24
Bilag 3 LEADER-principperne.....	25
Bilag 4 Prioriteringskriterier fastsat af Bolig- og Planstyrelsen.....	26

Den lokale aktionsgruppe ansøger om godkendelse som tilskudsberettiget lokal aktionsgruppe under danske strategiske CAP Plan 2023-2027.

Indledning

Den lokale aktionsgruppe skal definere og gennemføre en udviklingsstrategi, som bygger på analyse af områdets styrker og svagheder. Den lokale udviklingsstrategi er aktionsgruppens og bestyrelsens styringsværktøj.

Strategien skal afspejle de nationale mål for udvikling i landdistrikterne, som fremgår af den danske CAP-plan 2023-2027. Aktionsgruppen skal forholde sig til den udarbejdede SWOT-analyse, der er et bilag til den danske CAP-plan på Landbrugsstyrelsens hjemmeside [LINK](#) (se annex II SWOT rapport 3 Målsætning GHI).

Øvrigt relevant materiale vedr. udviklingsstrategierne kan findes på den dedikerede side på [livogland.dk](#) vedr. udviklingsstrategier. Denne side oprettes senest i august 2022.

Den lokale udviklingsstrategi skal udarbejdes af det lokale partnerskab i den enkelte aktionsgruppe. Dette kan gøres ved at indkalde partnerskabet til fx møder og workshops, hvor analysen af området gennemgås og der arbejdes med at finde de potentialer og udviklingsmuligheder der er for det lokale område.

For at få det fulde udbytte af denne tilgang skal aktionsgruppen omsætte deres specifikke behov og muligheder til lokale mål og gennemføre deres strategier med fokus på at opfylde disse mål.

Udviklingsstrategien skal indeholde en række forordningsfastsatte formkrav, og der skal tilvejebringes data- og analysegrundlag, således at partnerskabet kan udarbejde en SWOT-analyse (styrker, svagheder, muligheder og udfordringer) til brug for udarbejdelsen af udviklingsstrategien. Hvis ikke bestyrelsen vurderer at have kompetencer og tid til selv at udarbejde en detaljeret og professionel analyse, anbefales det at tilkøbe professionel assistance.

Som analysegrundlag skal anvendes verificerbare data, det kan fx være fra Danmarks Statistik. Man kan også tage udgangspunkt i kommunale og regionale strategier og andre udarbejdede analyser. Ideer til dette vil fremgå af [livogland.dk](#).

Af (Fælles)forordningen¹, fremgår følgende:

”1. De relevante forvaltningsmyndigheder sikrer, at hver enkelt strategi, der er omhandlet i artikel 31, stk. 2, litra c), indeholder følgende elementer:

- a) det geografiske område og den befolkning, strategien omfatter
- b) processen med at involvere lokalsamfundet i udviklingen af strategien
- c) en analyse af udviklingsbehovene og potentialet i området
- d) målsætningerne for strategien, herunder målbare mål for resultater, og tilknyttede planlagte aktioner
- e) forvaltnings-, overvågnings- og evalueringsordninger, der dokumenterer den lokale aktionsgruppes kapacitet til at gennemføre strategien
- f) en finansieringsplan, herunder den planlagte tildeling fra hver enkelt fond, og endvidere, hvis det er relevant, den planlagte tildeling fra ELFUL og hvert enkelt berørt program”

¹ Fællesforordning (2021-1060) artikel 32, stk. 1, a-f

Skabelon til indhold i udviklingsstrategien

Følgende oplysninger og rækkefølgen af indhold skal fremgå af ansøgningen og er obligatorisk, men opsætningen (design og layout) er valgfri.

A	Redegørelse for processen for udarbejdelse af strategien (max 1 side)
A1	<p>Beskriv hvordan lokalsamfundet har været involveret i udarbejdelsen af udviklingsstrategien, dvs. hvordan og hvilke centrale aktører er blevet inddraget i processen. Centrale aktører omfatter fx aktionsgruppens bestyrelse og medlemmer, lokale organisationer, foreninger, borgere og erhvervsliv, kommuner, region, koordinatore og konsulenter.</p> <p>LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland har været igennem en strategi- og høringsproces med centrale operatører omkring afvikling af næste programperiode. Dels har vi haft stiftende generalforsamling inden sommerferien og sikret os en solid medlemsbase på over 60 medlemmer af LAG'en. En base vi håber at kunne udvide i de kommende år. Så har vi haft strategiproces med inddragelse af nære samarbejdspartnere fra Erhvervskontorer, kultur- og fritidsafdelinger, turismeaktører i begge berørte kommuner, for at høre ind til deres ønsker i forbindelse med fremtidig strategi.</p> <p>Dernæst har vi haft møde med inviterede tidligere projekt havere med henblik på at høre om deres erfaringer med LAG og ligeledes deres ønsker for det fremtidige LAG program. Vi har sideløbende lavet en SWOT-analyse af området og en vurdering af områdets stærke og svage sider. Med afsæt i dette, har vi i bestyrelsen sat mål for næste programperiode, som herefter er blevet sendt i høring hos medlemmer, Kommuner og Region.</p> <p>Det samlede materiale er efter høringsfrist og modtagelse af svar, fremsendt til Bolig og planstyrelsen inden deadline.</p>
A2	<p>Beskriv hvordan den lokale godkendelsesprocedure er blevet gennemført, herunder medlemsgodkendelse og høring af kommuner og region. Herunder en angivelse af dato for varslinger og resultatet af høringerne. Dokumentation vedlægges som bilag til udviklingsstrategien.</p> <p>Der fremsendt høringsmateriale til bestyrelsen d. 7. november og til Kommuner og Region d. 14. november. Det reviderede oplæg blev fremsendt til medlemmerne d. 28. november forud for den ekstraordinære generalforsamling d. 13. december. Den færdige strategi er herefter fremsendt til bolig og planstyrelsen. Inden deadline d. 28. december. Dokumentation vedhæftet i mail til netværkscenteret .</p>
B	Beskrivelse af den lokale aktionsgruppe (max 3 sider)
B1	<p><i>Formålet med aktionsgruppens virke</i></p> <p>Beskriv aktionsgruppens tanker og overordnede mål for, hvordan aktionsgruppen vil bidrage til lokalstyret udvikling ved hjælp af LEADER-principperne, udover at være puljeuddelingskontor. Beskriv hvordan LEADER-principperne kan forbedre mulighederne for at opfylde udviklingsstrategiens vision og mål.</p>

	<p>Beskriv herunder evt. tidligere lokale erfaringer med lokaldrevet udvikling, og aktionsgruppens forventede rolle og indsats i den helhedsorienterede tilgang til områdets lokale udvikling.</p> <p>Den lokale aktionsgruppe har involveret lokale, tidligere projekt havere, repræsentanter, turisme- kultur- fritidsaktører og destinationssamarbejder i Jammerbugt og Vesthimmerlands kommune ved udarbejdelsen og gennemførelse af den nye LAG-strategi.</p> <p>Som udgangspunkt vil LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland støtte op om projekter, der understøtter vores vision. Visionen i sig selv omfavner LEADER-princippet gennem dens udtryk om lokal forankring og udvikling af LAG'en og dens omgivelser. LEADER princippet skal være et fast afsæt i sikring af udviklingsstrategien og derfor fremgår principperne også tydeligt i den målramme bestyrelse har valgt for projekter. Ved at inddrage LEADER sikres der lige adgang på tværs af borgere i såvel almennyttige, som erhvervsprojekter - også på tværs af områder, regioner og nationer. Herunder fungerer aktionsgruppe som ambassadør for at fremme LEADER-princippet i deres virke.</p> <p>LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland har senest deltaget i et samarbejdsprojekt om at få Limfjorden kendt som fiskedestination for lystfiskere. Projektet er et samarbejde mellem 4 LAG'er, 8 kommuner der grænser op til Limfjorden og involvering af en række turismevirksomheder. Dette har bidraget til, at der nu er udviklet et elektronisk oversigtskort med fiskepladser og overnatningssteder, en guidebog og en certificeringsordning, både til nationale og internationale lystfiskere. Dette er blevet taget godt imod af de lokale erhvervsdrivende inden for oplevelsesøkonomi, som indgår i et netværk omkring projektet. Dette har været muligt på baggrund af et frugtbart samarbejde mellem de fire LAG'er omkring Limfjorden.</p>
B2	<p>Aktionsgruppens netværk og samarbejdskapacitet</p> <p>Beskriv og begrund hvordan aktionsgruppen vurderer at kunne samarbejde med andre ift. fremme af lokaldrevet udvikling ved hjælp af LEADER-principperne. Beskriv også hvordan aktionsgruppen vil arbejde med at integrere forskellige sektorer og interessegrupper, samt hvordan de forskellige aktører inddrages. Evt. beskriv tidligere samarbejdsflader og netværk i det pågældende område, samt ønske om fremtidige samarbejdsflader. Angiv ligeledes hvordan det påtænkes at tiltrække en så divers og repræsentativ afspejling af befolkningen som muligt i aktionsgruppen og i bestyrelsen (fx køn og alder).</p> <p>Den lokale LAG-bestyrelse er bredt sammensat af aktører fra hele området med kommunale og regionale repræsentanter. Der er såvel forenings- som erhvervsrepræsentanter af forskelligt køn og alder, fra såvel Jammerbugt som Vesthimmerlands kommuner. De to kommuner fungerer som nærmeste samarbejdspartnere, og vi har mange kontaktflader til de forskellige afdelinger, herunder kultur- og fritidsforvaltninger, erhvervskontorerne, tekniske forvaltninger og udviklingsafdelinger. Begge kommuner har lokale landdistriktsråd og politikere fra området, som LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland vil orientere og motivere til at søge programmet.</p> <p>LAG-bestyrelsen ønsker at inddrage alle interessegruppe gennem forskellige initiativer:</p> <p>Generalforsamlinger</p> <p>Den lokale aktionsgruppe inviterer én gang årligt inden udgangen af april til en ordinær generalforsamling, der anses som foreningens øverste myndighed. Den stiftende generalforsamling blev afholdt i juni 2022 for godt 60 medlemmer, hvor den nuværende LAG bestyrelse blev valgt.</p>

Fremover informeres medlemmerne om relevante nyheder fra LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland gennem hjemmeside, facebook, lokal presse og mails. Også her bliver de inviteret til arrangementer med den lokale LAG.

Informationsaftener

Som i den tidligere programperiode vil LAG invitere til informationsaftener, for at tage LAG-strategien op til debat og informere interesserede om de muligheder der er for at søge støtte til lokale udviklingsprojekter. Dette gøres for at sikre, at målgruppen er bekendt med programets regi.

Koordinator

Bestyrelsen ansætter en koordinator som led til sikre projekter en vis nyhedsværdi og innovativ vinkel. Koordinatoren stilles til rådighed for at tilbyde sparring og vejledning til at løfte projekterne op til et niveau, der har demonstrationsværdi og derved sikre, at LEADER principperne indbygges i projekterne. Herudover tilbydes vejledning til at komme igennem ansøgningsprocessen og udbetalingsprocessen, da det ofte er uoverskueligt for nye projektdeltagere at udfylde ansøgningsmaterialet. På den måde sikres det, at selve ansøgningsprocessen ikke bliver en hindring for at udnytte mulighederne i programmet. LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland vil derfor være særlig opmærksom på at støtte projekter, som via nye produktideer, processer og samarbejdsrelationer vil kunne inspirere andre, og danne model til efterfølgelse.

Sociale medier

LAG-bestyrelsen ønsker at formidle programmet gennem egen hjemmeside og en facebook-side, hvor gode lokale historier skal indgå som indhold. Disse historier skal være med til at sprede budskabet om LAG og skabe inspiration til nye projekter. Forhåbentlig vil dette også kunne bidrage til, at disse historier vil nå ud til personer, som ikke har stiftet bekendtskab med LAG. Potentielt vil det også kunne inddrage de unge som initiativtagere i deres lokalområde, som vil kunne støtte op om deres livsbetingelserne i området.

Tværgående samarbejde

Aktionsgruppen ønsker også i denne programperiode at udbygge samarbejdet med de andre LAG'er i Nordjylland for et mere forpligtende samspil og vidensdeling parterne imellem. Formålet vil være at gøre sparring og projektudvikling mere kvalificeret.

På den internationale front har vi senest haft en udveksling med en LAG i Skotland. Her bestod turen af at lære og få inspiration af deres bearbejdning af fødevarer og den måde de styrer deres oplevelsesøkonomi. Herunder deres formidling af de gode historier og hvordan lokalt samarbejde indgår i et større netværk på tværs af områderne. Alt dette har bidraget til, at vi kan blive bedre i vores lokale LAG. LAG bestyrelsen er fortsat åben for at få internationale samarbejder i gang, bl.a. inden for fødevarer-netværk og udvikling af fællesprojekter.

B3

Aktionsgruppens ressourcer og kompetencer

Beskriv hvordan aktionsgruppen selv vurderer sine ressourcer og kompetencer. Hvordan sikres det, at aktionsgruppen har kapacitet til at gennemføre strategien, herunder leve op til forvaltnings-, overvågnings- og evalueringskrav? Angiv evt. behov for tilførsel af yderligere kompetencer eller ressourcer, og hvordan det vil ske.

Redegør for hvordan aktionsgruppen planlægger at gennemføre strategien ved brug af følgende punkter:

- **Gennemførelse af bestyrelsesmøder**

- **Proces for valg af koordinator (ansættelse/konsulentkontrakt)**
- **Procedure for administration af drifts-/projektmidler**
- **Procedure for sikring af habilitet i bestyrelse/koordinator**
- **Sikring af gennemsigtighed i prioritering af projekter**
- **Procedure for løbende overvågning og evaluering af udviklingsstrategiens gennemførelse**
- **Hvordan bestyrelsen løbende vil sikre tilstedeværelsen af den nødvendige viden og kompetencer.**

Aktionsgruppen er sammensat på en måde, der sikrer geografisk spredning, ligestilling mellem køn og stærke kompetencer af forskellig karakter hos aktionsgruppens bestyrelse.

Bestyrelsen indkaldes til indstillingsmøder 4 gange om året, alt efter behov. Forud for møderne fremsendes dagsorden med præsentation af projekter. På indstillingsmøderne behandles de modtagne ansøgninger via et scoringssystem, som er scoret forud for møderne. Den administrative score er gældende i forhold til den endeligt aftalte prioritering på bestyrelsesmødet og foretages af koordinator. Det tilstræbes, at alle midler for året disponeres på bestyrelsens sidste møde i året.

Bestyrelsen ansætter revisor til at føre tilsyn med driftsmidler og en ekstern bogholder til varetagelse af bogholderi. Der er etableret et 2-faktorsystem til godkendelse af betalinger.

Der er nedsat ansættelsesudvalg til ansættelse af koordinator bestående af formand, næstformand og kasserer.

Der afrapporteres efter hvert bestyrelsesmøde særskilt vedr. habilitet.

I forbindelse med generalforsamling foretager bestyrelsen en vurdering af, hvorvidt gennemførelse af strategien forløber tilfredsstillende. Vurderingen er en integreret del af bestyrelsens beretning.

Bestyrelsen kan inddrage ekstra folk med særlige ekspertiser efter behov.

B4 Aktionsgruppens vurdering af områdets potentielle ansøgere og aktører, og hvad der vurderes at ligge lokalsamfundet mest på sinde.

Som tidligere nævnt har aktionsgruppen inddraget tidligere projekt havere og repræsentanter fra relevante aktører fra begge kommuner til at få deres perspektiv på, hvad de finder vigtigt for udviklingsområdet.

Det vurderes, at det forsat er vigtigt for LAG Jammerbugt-Vesthimmerland at give plads til projekter til erhvervsdrivende, men også at sikre attraktive levevilkår for lokalsamfundet.

For repræsentanterne synes det vigtigt, at man støtter nyopstartet tiltag i lokalsamfundet, som åbning af cafe, kunsthåndværk eller lokale fødevarer, som vil man vil kunne identificere med området. Herunder, at man forsat stadig ønsker at støtte eksisterende virksomheder, f.eks. gennem digitalisering i form af formidling, men også teknologisk ved inddragelse af udstyr, der hvor det giver mening.

	<p>Derudover ønskes det også, at man støtter op om tiltag inden for oplevelsesøkonomi, hvor man understøtter udviklingsområdets tilbud og sammenkobler det tværgående. Evt. i kombination med kulturtilbud, natur, kreativitet og turisme, så man på den måde kan skabe et netværk omkring oplevelsesøkonomi.</p> <p>Selvom alle ønsker ikke er listet, ligger det aktionsgruppen på sinde at strategien skal kunne imødekomme den brede vifte af projekter.</p>
C	Beskrivelse/analyse af området
C1	<p>Beskrivelse af områdets socioøkonomiske og geografiske situation. Denne beskrivelse skal sammenfatte resultaterne af den tilbundsående analyse af området, der er blevet udarbejdet, og som er statistisk underbygget. Beskrivelsen kan danne grundlag for arbejde i partnerskabet ift. vurdering af udfordringer og potentialer.</p> <p>Beskrivelsen skal omfatte:</p> <p>1. Infrastruktur (trafikforhold, uddannelses- og sundhedsforhold, energiforsyning).</p> <p>De kommunale servicetilbud i Jammerbugt og Vesthimmerlands kommune er generelt på niveau med kommunerne i andre dele af landet. Kommunernes geografiske udstrækning har dog den konsekvens, at mange borgere har forholdsvis langt til de kommunale institutioner, hvad enten det drejer sig om rådhus, daginstitutioner, skoler eller ældretilbud. Små lokalskoler er blevet lukket flere steder, hvilket øger afstand til nærmeste grundskole. Nogle af stederne er det på borgers initiativ blevet omdannet til friskole.</p> <p>Kommunerne er kun i begrænset omfang hjemsted for regionale og statslige institutioner. I stedet må borgerne i vid udstrækning benytte sig af de regionale og statslige tilbud, som er beliggende i Hjørring og Hobro samt regions- og universitetsbyen Aalborg.</p> <p>Uddannelsesniveaet i udviklingsområdet er anderledes fordelt end i landet som helhed. Mens man nogenlunde er på højde med det øvrige DK i antallet af grundskoleuddannede, er antallet af erhvervsuddannede markant højere ift. andre uddannelsesstyper i kommunerne. De er på niveau med lignende provinser, men har en fravigelse fra større kommuner med tættere befolkning. Her er også vigende tendens på de mellemlange og lange videregående uddannelser. Dette skyldes først og fremmest, at de fleste vælger at flytte til uddannelsesstederne i de større byer for at undgå lange transporttider og være tættere på uddannelsesmiljøet.</p> <p>Udviklingsområdet er kendetegnet ved forholdsvis mange flere personer uden erhvervsuddannelse og få med videregående uddannelse. Et lavt uddannelsesniveau er problematisk i flere henseender, idet arbejdsmarkedet til stadighed efterspørger veluddannet arbejdskraft og lønniveauet for højtuddannede typisk ligger højere, end det gør for personer uden, eller med en kort uddannelse.</p> <p>Infrastrukturen i området er forbedret siden sidste programperiode på nogle områder. Eksempelvis er der blevet oprettet to nye strækninger til modulvogntog i Jammerbugtkommune, som giver mindre transportomkostninger for erhvervet i området. Dog har Vesthimmerlands kommune et behov for at få opgraderet deres statslige veje, så modulvogntog i området kan blive aktuelt.</p>

Flere omfartsveje er blevet etableret i begge kommuner, bl.a. i Aars, hvor formålet har været at lede trafikken uden om Aars by og skabe en bedre strækning fra Farsø og til motorvejen for at sikre øget bosætning og erhvervsudvikling. Herudover er der plan for etablering af både ringvej og omfartsvej ved Aabybro.

Kollektive trafikløsninger i kommunerne omfatter bus og flextrafik, hvor flextrafik er et nødvendigt tilbud for borgere bosat uden busruter, idet kommunale servicetilbud er centreret omkring de større byer i områderne.

Begge kommuner ligger på nuværende tidspunkt over landsgennemsnit med deres IT-infrastruktur målt ud fra adgang til 1 Gbit bredbånd i 2022. Landsgennemsnittet ligger på 91%, mens Vesthimmerland kan tilbyde fibernet adgang i 91% boliger og Jammerbugt 95% (Tjekditnet.dk).

2. Natur, inkl. udnyttelse/benyttelse.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerland er beliggende i et landdistrikt, hvor de traditionelle erhverv som fiskeri, landbrug og skovdrift har fyldt og stadig fylder meget – både erhvervsmæssigt og i det landskabelige udtryk! Landskabeligt giver det udslag i store arealer med åbent land, hvor spredt bebyggelse, dyrket agerland og græsningsarealer til kreaturer dominerer. Stordrift inden for landbruget sætter præg på det landskabelige kendetegn. I andre egne afløses det åbne land af store plantager med snorlige række af beplantning, der vidner om skovbrugets erhvervsmæssige betydning i området.

Kyststrækningen langs Jammerbugten er et andet markant landskabeligt kendetegn. Jammerbugten kendetegnes bl.a. af de brede sandstrande, de kuperede klitlandskaber, og lokaliteter som Kettrup Bjerge, Svinkløv og Thorup klitplantager samt Danmarks største indlandsskrænt, Lien, der støder op til naturområdet Fosdalen.

Længere mod syd skærer Limfjorden gennem landet, og adskiller Jammerbugt og Vesthimmerlands Kommuner. Sammenlignet med Jammerbugten er Limfjorden et mere "blidt" element i landskabet, hvor vegetationen er mere frodig og farvandet mindre voldsomt. Karakteristisk for Limfjordslandet er endvidere de små havne og fiskerlejerne og de meget forskelligartede kyststrækninger. Området er ideelt for lystfiskere, vindsurfere og lystsejlere.

Også syd for Limfjorden er den landskabelige variation stor. De mest velkendte områder omfatter de himmerlandske heder, der er Danmarks største samlede hedeareal, samt den genoprettede Vilsted Sø, der er Nordjyllands største ferskvandssø, ligesom de mange vandløb er karakteristiske for egnen.

3. Særlige miljø- og eller klimamæssige forhold (hvis det eksisterer).

Hav og Fjord udgør et væsentligt potentiale i forhold til turisme, men området er også sårbart overfor udledninger og overfiskning. Især Limfjorden har været udsat for iltsvind mens man i Thorup Strand oplever uvelkomne besøg fra hollandske bomtrawlere, der bidrager til en overfiskning af områdets ressourcer.

4. Erhvervsstruktur – små, store virksomheder, iværksættere, arbejdspladser.

LAG Jammerbugt-Vesthimmerlands erhvervsstruktur er præget af mange små virksomheder.

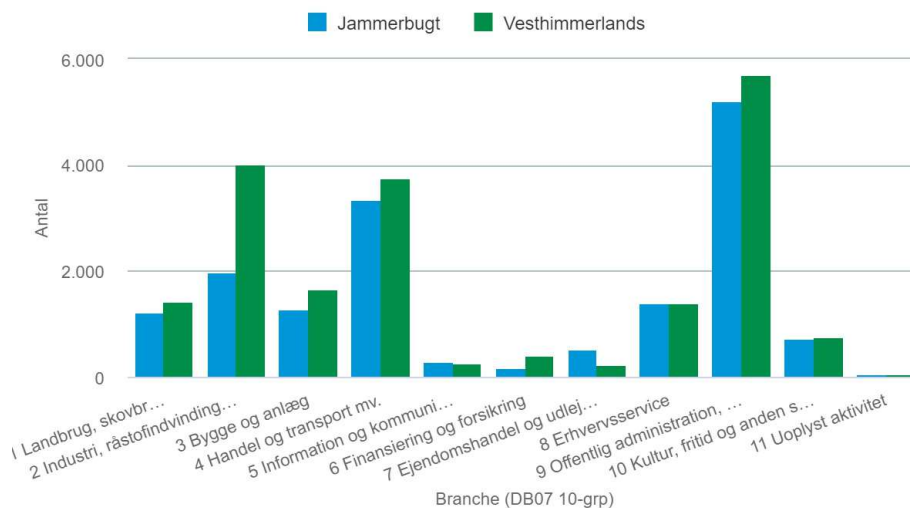

Det er de små virksomheder med 1-19 medarbejdere, som er overrepræsenteret i området – og tendensen er mest tydelig i forhold til enkeltmandsforetagender. Omvendt er området svagt underrepræsenteret, hvad angår mellemstore og store virksomheder.

I Vesthimmerlands kommune er der i 2093 arbejdspladser i år 2020 fordelt på private og offentlige virksomheder. I Jammerbugt drejer det sig om 2.236 arbejdspladser. Størstedelen af de jobs er genereret fra de private virksomheder (danmarksstatik.dk).

Arbejdssteder og job

Enhed: Job ultimo november | Tid: 2021 | Område:

Figur 1, kilde: danmarksstatistik.dk

I 2021 er den største branche for begge kommuner offentlig administration, undervisning og sundhed som i alt beskæftiger lidt over 10.500 i udviklingsområdet. Hertil er den andenstørste kategori handel og transport med lidt over 7.000 beskæftiget. Begge kommuner har en nogenlunde ens fordeling i arbejdssteder fordelt per branche, med undtagelse af industriel produktion, hvor Vesthimmerland næsten beskæftiger dobbelt så mange som Jammerbugt (danmarksstatik.dk).

Beskæftigede (ultimo november) efter arbejdsstedsområde og bopælskommune		
Enhed: Antal	Bopælskommune	
2021	Jammerbugt	Vesthimmerlands
Brønderslev	545	37
Frederikshavn	167	32
Hjørring	602	41
Jammerbugt	10.118	364
Læsø	0	0
Mariagerfjord	86	638
Morsø	36	31
Rebild	199	738
Thisted	570	94
Vesthimmerlands	644	12.158
Aalborg	4.866	1.772
Sum	17.833	15.905

Figur 2, Kilde: danmarkstatistik.dk

Den største andel af arbejdsstyrken pendler fra bopæl. Her er tale om 17.833 personer i Jammerbugt og 15.905 personer i Vesthimmerland, som regelmæssigt pendler til en anden kommune i Region Nordjylland i 2021. Især er Aalborg pendlerstation for Jammerbugt (danmarksstatistik.dk). Hvis det sammenkobles med den øget tendens for hjemmearbejdspladser, øger det fortsat kravet til skærpet IT-infrastruktur.

Udviklingsområdet er som beskrevet præget af åbent land. Det afspejler sig i den lokale erhvervsstruktur, som i langt højere grad end det er tilfældet på landsplan er præget af primærerhverv som landbrug, gartneri og skovbrug.

Området har et bredt spektrum af maskinindustri. Der er en del mindre virksomheder, der laver nichefremstilling til blandt andet det tyske marked. 3 af 8 jernstøberier i DK er lokaliseret i området. De har typisk en ganske høj eksportandel inden for deres nicher. Der er en del træindustri i området. Der er en del møbelindustri, men også her er der sket en markant reduktion i de senere år.

Turisme er et forholdsvis markant erhverv. Området er velforsynet med velbesøgte turistdestinationer i den nordjyske turismeregion. Ud fra en undersøgelse lavet af VisitDanmark fra 2021 har kyst & naturturisme et langt større potentiale opgjort i mia. kr. End storbyturisme. Hele 71% af den turisme vi har i DK, kommer fra kyst- og naturturismen. Med de mange kilometer kystlinje og udviklingsområdets unikke natur, er det fortsat en ideel vinkel for fremtidig turisme.

Der er mange golfbaner i området og mange sommerhuse langs med kyststrækningerne både ud til havet og langs med Limfjorden. Der er stadig en del fiskeri i området, selvom antallet af erhvervsfiskere bliver færre. Der er mange fritidssejlere i Limfjorden. Der er langs med kysten både ved havet og i Fjorden en del campingpladser og en del mindre restauranter og kroer, der er afhængige af turisme

Jammerbugt Kommune er Nordjyllands største turistkommune målt på antal overnatninger i 2021. I 2019 blev der omsat 2.810 mio. kr. i Jammerbugt og Vesthimmerland 891 mio. I turistforbrug målt på overnatninger, udbud af varer og tjenester. Det betyder, at udviklingsområderne stod for knap 18% af alle overnatninger i Nordjylland. Ud af de samlede udbudte varer og

tjenester blandt turister, stod området for 11% af omsætningen på det totale forbrug i Nordjylland samme år (visitdenmark.dk).

5. Hvem bor i området? Giv en kort karakteristik af befolknings sammensætning, og opgiv områdets samlede areal og befolkningstal samt tæthed (areal divideret med antal = tæthed).

Senest folketal 2022 viser, at Jammerbugt har 38.423 indbyggere og Vesthimmerland har 36.436 indbyggere. Antal indbyggere har overordnet set været svagt faldende de seneste par år. Befolkningstætheden i Jammerbugt Kommune udgør knap 45 personer per Km², mens Vesthimmerlands udgør omkring de 44 personer per Km². Hvis man sammenligner med DK befolkningstæthed på 137 personer per Km² kan man se, at udviklingsområdet er lavt befolket ift. sin størrelse.

Som det kan ses på tabellen, bliver vi ældre og ældre og som følge heraf stiger gennemsnitsalderen såvel i vores område som i resten af landet. Til gengæld falder fødselstallet i DK på samme vis, som det gør i vores område.

Folketal den 1. i kvartalet efter område, alder og tid

Enhed: Antal

		2018K3	2020K3	2022K3
Hele landet	0 år	62.327	61.714	61.982
	20 år	72.232	71.986	70.642
	40 år	71.301	69.144	66.484
	65 år	66.599	65.855	67.454
	80 år	34.132	36.443	40.462
Jammerbugt	0 år	387	345	356
	20 år	401	409	414
	40 år	469	441	400
	65 år	567	494	496
	80 år	241	277	319
Vesthimmerlands	0 år	336	310	295
	20 år	427	364	390
	40 år	420	408	390
	65 år	474	462	507
	80 år	247	292	293

Figur 3, kilde: danmarksstatistik.dk

Hvis man kigger nærmere på tabellen, er der på landsplan også en reduktion af 20-årige, hvilket afviger når man kigger ind i antallet i begge kommuner. Den største kategori af de fire aldersudpluk er de 65-årige, som i DK har haft en forøgelse over de seneste 4 år. Dette er også gældende i vores områder (danmarksstatistik.dk).

Som nævnt tidligere flytter mange unge til større byer for at uddanne sig. Hvis man kigger aldersgruppen 20-29-årige har man på landsplan 13,2% i denne alderskategori, men kun 8,5% i udviklingsområdet (danmarksstatistik.dk). Det kan derfor være en effekt heraf.

Generelt afviger udviklingsområdet demografisk sammenlignet med resten af landet. Den yngre del af arbejdsstyrken (19-40 år) ligger i LAG-området på 19 %, men udgør knap 25,5% af befolkningen på landsplan. Den ældre del af arbejdsstyrken (41-60 år) ligger jævnt med befolkningen.

Den totale andel af arbejdsdygtige (19-60 år) ligger på 51,5% i hele landet og kun 45,6% i området, hvor andelen af ældre omvendt er stor. De udgør i området 32% mod de 26,4% på landsplan. Det har en negativ påvirkning på den kommunale økonomi (danmarksstatik.dk).

I LAG Jammerbugt-Vesthimmerland og på landsplan vil gruppen af yngre erhvervsdygtige blive reduceret frem mod 2030. Jammerbugt vil opleve en svag tilvækst i antal, mens Vesthimmerlands kurve vil være nedadgående de næste år.

Figur 4, kilde: Region Nordjyllands kommuneprofil, 2022

Som det kan ses på grafen, vil befolkningsgruppen samlet være reduceret med knap 2% i Vesthimmerland og under en 0,5% i Jammerbugt fra perioden 2022 til 2027. Hvis man sammenholder det med Nordjylland, har regionen en forventet tilvækst på knap 1% i perioden, hvor hele landet i gennemsnit kan forvente en positiv befolkningsudvikling på knap 2%. Der skønnes altså kun samlet tilbagegang for området (Region Nordjyllands kommuneprofil, 2022).

Eftersom den gennemsnitlige indkomst pr. indbygger er under gennemsnittet, ligger også skatteprovenu pr. indbygger under landsgennemsnittet. I Vesthimmerland var den gennemsnitlige samlede indkomst på ca. 338.000 Kr. i 2021 dog stigende fra 314.000 kr. i 2020. I Jammerbugt var den gennemsnitlige indkomst pr. indbygger i 2020 320.000 Kr. imod 335.000 Kr. i 2021. På landsplan var den gennemsnitlige indkomst 370.000 Kr. i 2021 og 353.000 Kr. i 2020 (afrundede tal). Selvom den gennemsnitlige indkomst har en positiv udvikling, ligger den konstant under udviklingen på landsplan i begge kommuner (danmarksstatistik.dk). Som følge heraf vil skatteprovenu pr. indbygger ligeledes være lavere end på landsplan. Dette kan sammenholdes med uddannelsesniveaue for udviklingsområdet, der som nævnt har en undervægt af mellem- og længerevarende uddannede, sammenholdt med resten af landet.

Arbejdsstyrken i beskæftigelse i udviklingsområdet er sammenlagt 35.420 personer i 2020, hvilket er et fald fra 36.157 personer i 2019. Beskæftigelsen på landsplan er også faldet med knap 20.000 i arbejde samme periode (danmarksstatistik.dk). Det svarer til, at under halvdelen af befolkningen er i beskæftigelse, såvel i vores område som i hele DK.

For at sammenfatte ovenstående, så forventes LAG Jammerbugt-Vesthimmerland i højere grad end landsgennemsnittet at opleve et udgiftspres, idet befolkningstilvæksten overordnet forventes forringet, flere ældre uden for arbejdsmarked og generelt en lavere indkomst end landsgennemsnittet. Denne udvikling er i en kommunaløkonomisk henseende særlig alvorlig, da udviklingsområdet allerede på nuværende tidspunkt er kendetegnet ved en begrænset arbejdsstyrke og en forholdsvis stor gruppe ældre.

6. Kulturelle forhold – beskriv forhold/kendetegn for området.

Området er rig på en lang række lokale kulturelle begivenheder fra små dilettant forestillinger i forsamlingshusene til egentlige musikhuse og kulturelle eventcentre i de større byer. Der er 5 biografteatre i området. Der er en lang række tilbagevendende begivenheder så som dyrskuer, byfester, messer og udstillinger

Udviklingsområdet har helt unikke kulturmiljøer, der vidner om menneskets liv og færden, gennem landskabet. Nord for Limfjorden omfatter de mest tydelige spor efter vores forfædre bl.a. Vikingeborgen i Aggersund, den gamle højmose, Store Vildmose, kystfiskerlejerne Slettestrand og Thorupstrand, det sagnomspundne Ø Kloster i Øland samt Vejlerne, der i dag er et fredet vådområde med et rigt fugleliv.

Syd for Limfjorden hører stenalderbopladsen ved Ertebølle, Vitskøl Kloster og Frederik VII's Kanal i Løgstør til de mest iøjnefaldende kulturmiljøer. Og endelig er der den lille Limfjords Ø, Livø, hvor perioderne som munkeøje og institution for åndssvage og kriminelle har sat sine tydelige aftryk i landskabet.

De senere år har flere interesserede lagt deres vej forbi Løkken, fordi Vesterhavet er ideelt til surfing og byen har skabt et helt unikt miljø til formålet. I samme område kan Rubjerg Knude Fyr besøges, som i 2019 fik landsdækkende omtale pga. den 70 meter lange flytning, det 120 år gamle tårn var igennem.

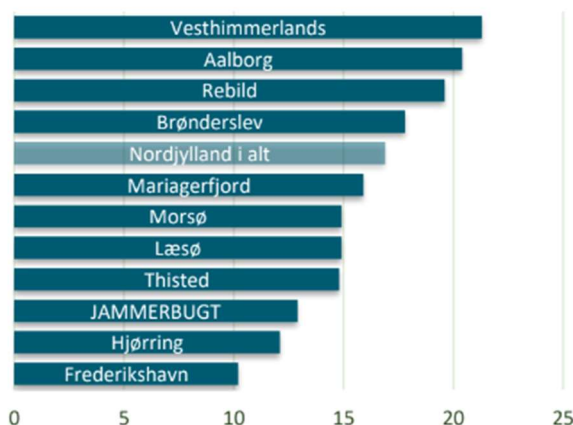
Gundestrupkarret er også lokalt varemærke for Vesthimmerland og et nationalt danefæ vi har afbilledet på vores danske 50 kr. seddel. Karret er placeret på nationalmuseet, men har stadig sin fortælling i området gennem Aars museum. Her har kunstneren Per Kirkeby tegnet udstillingsbygninger, lige så vel som han har præget resten af Aars by med sine udsmykningsopgaver, herunder de fire steler på hver sin rundkørsel om byen.

7. Bæredygtig udvikling og grøn omstilling, herunder vedvarende energi, beskriv evt. særlige kendetegn for området, og særlige kommunale eller regionale områdespecifikke indsatser, som udviklingsstrategien kan støtte op om.

Status for de to kommuner er, at de trækker region Nordjylland op ift. regionsgennemsnittet med anvendelse af vedvarende energikilder i deres energiforbrug. Jammerbugt anvender 62% vedvarende energikilder, mens Vesthimmerland anvender 59% sammenholdt med kommunernes totale forbrug.

Fig. 9: Drivhusgasudledning/indbygger, 2018/2020*

Opgjort i CO₂-ækvivalenter, hvor den samlede klimapåvirkning omregnes til CO₂.
*Tal for emissioner fra transport og øvrig energisektor er fra 2020, mens tal for planteavl, dyrehold, industrielle processer, arealanvendelse, affald, spildevand og tilfældige brande er fra 2018.

Figur 5, kilde: Region Nordjyllands kommuneprofil, 2022

Det ser anderledes ud, når vi kigger på drivhusgasudledning per indbygger, hvor Vesthimmerlands befolkning i gennemsnit anvender mere end resten af Regionen (Region Nordjyllands kommuneprofil, 2022). Her ligger Jammerbugt kommune under regionens gennemsnit, hvilket er positivt.

Begge kommuner har derudover taget stilling til, hvilke initiativer de kan bidrage med, når det drejer sig om den grønne omstilling.

I 2021 udgav Jammerbugt kommune Deres handlingskatalog, der tager udgangspunkt i kommunens vision. Her er der bl.a. beskrevet, hvordan man fra 2021 anvender ny indkøbs- og udbuds-politik, hvor alle får et ansvar for bæredygtigt udbud og indkøb. Udover dette henvises der til, at kommunen ønsker at skabe inspiration i landsbyer til en bæredygtig udviklingsretning, herunder forskellige tiltag som landsbybusser, samkørsel, og social bæredygtighed initiativer med fokus på det lokale ejerskab. Erhvervsvirksomheder vil også kunne søge inspiration og hjælp i Deres lokale erhvervscenter.

Vesthimmerlands kommune har udarbejdet en Plan og Bæredygtighedsstrategi, der går fra perioden 2022-2026. Kommunen har en målsætning om, at Vesthimmerland er klimaneutral senest i 2050 og har siden den første plan i 2015 reduceret deres Co2 udledning år fra år bl.a. gennem flere tiltag kommunalt.

For at støtte op om Jammerbugt- og Vesthimmerlands kommunes nuværende tiltag vil LAG'en fortsat at have fokus på projekter med bæredygtige elementer, både som borgerdrevne, men også de erhvervmæssige.

8. Evt. særlige stedbundne ressourcer som forekommer vigtige for området

I lavvækstregioner er det velkendt, at udvikling og gennemførelse af vækstfremmende initiativer kræver noget helt andet, end det gør i landets vækstcentre. Områderne tænker visionært og er klar over at udnyttelse af lokale netværk er en nødvendighed, hvis gode ideer skal realiseres.

En af de absolutte styrker i udviklingsområdet er den sociale kapital, som kendetegner mange af lokalsamfundene. Den sociale kapital giver sig udslag i stærke lokale netværk og en udpræget sammenhængskraft, hvilket i sidste instans resulterer i stærke sociale relationer og en evne til at mobilisere ressourcer. Populært sagt er lokalsamfundene, som tidligere skitseret har et lavt uddannelsesniveau eller "know how", karakteriseret ved en "know who", som både i de daglige sociale relationer og i forbindelse med udviklingstiltag er en markant styrke.

Giv en kort vurdering af særlige kendetegn, problemstillinger eller behov i området.

Det vil blive forklaret under D2.

D Aktionsgruppens vurdering af de vigtigste lokale udfordringer og potentialer baseret på den udarbejdede SWOT-analyse (max 3 sider)

D1 Angiv de styrker, svagheder, muligheder og trusler (gerne i skemaform), der er blevet identificeret for området.

I vores bestræbelser på at vurdere områdets udgangspunkt for implementering af en ny LAG strategi, har vi med udgangspunkt i den socioøkonomiske analyse, foretaget en vurdering af styrker, svagheder, mulighed og trusler for udviklingsområdet.

Den følgende tabel, skal fungere som en oversigt, hvor D2 vil uddybe udfordringer og muligheder for området.

STYRKER	SVAGHEDER
<ul style="list-style-type: none"> • Billig fjernvarme i hovedbyer • Rig på kulturarv (Aggersborg og Hærvejen) • Godt fibernet • Mange pendlere • Varieret og attraktiv natur • Spændende kulturmiljøer • Mange ildsjæle • Stort lokalt samarbejde • Masser af 'know who' • Attraktive etableringsvilkår og bosætningsmuligheder • Varieret erhvervsstruktur • Mange sommerhuse 	<ul style="list-style-type: none"> • Lavt uddannelsesniveau • Ringe infrastruktur • Dårlig busforbindelse • Afstand til dagligvarebutikker og større byer • Afstand til ladestandere • Affolkning i landområder og landsbyer • Lavt beskatningsgrundlag • Manglende synlighed
MULIGHEDER	TRUSLER
<ul style="list-style-type: none"> • Stigende interesse for aktivitet i natur • Fordelingsreform af gymnasieelever • Andelssamarbejde • Samarbejde med f.eks.: Aalborg Universitet • Understøtte lokalt samarbejde • Bæredygtig udvikling i fokus • Samspil mellem natur og kultur • Satsning på sundhed med basis i stedbundne potentialer • Lokale fødevarer 	<ul style="list-style-type: none"> • Sundhedstilbud centraliseret • Mangelfuld infrastruktur • Befolkningstilbagegang • Forladte huse • Høje energipriser • Dårlig finansieringsmulighed /medfinansiering • Færre fødte børn • Lav jobskabelse • Landområder og landsbyer affolkes

	<ul style="list-style-type: none"> • Turismeprodukter med fokus på kultur, natur, kunst, håndværk, oplevelser osv. • Kyststrækninger ved hav og fjord (bosætning og turisme) • Mulighed for at tilbyde gode levevilkår • Attraktive faciliteter og aktiviteter til ungdommen • Forbedret etablerings- og udviklingsmuligheder for erhvervslivet • Ledige erhvervsbygninger • Tiltag til øget beskæftigelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Fremtidens befolkningssammensætning med færre erhvervsaktive
D2	<p>Beskriv her de udfordringer eller udviklingsbehov som området har. Hvilke behov skaber det, og hvilke potentialer er der, der kan arbejdes videre med. Inddrag evt. tidligere erfaringer, der kan bygges videre på.</p> <p>De udfordringer udviklingsområdet har, indebærer i høj grad er en kombination af den generelle demografiske udvikling, kombineret med en ringe nationale prioritering af landdistriktsområder.</p> <p>Vores infrastruktur har været under behandling, men vejene er stadig i for dårlig stand flere steder. Dertil er tilbuddet af busforbindelser fra små til større byer ikke blevet forbedret, hvilket gør det vanskeligt når offentlige institutioner og sundhedstilbud centraliseres i de større byer og der bliver længere mellem handlemulighederne. Det forårsager, at landområder affolkes, færre ønsker at købe huse i området og det kan give en risiko for forladte huse. Kombineret med den nuværende energikrise med forhøjet priser samtidig med, at det er vanskeligt at skabe finansiering til huse i disse områder, giver det forværende effekt på situationen.</p> <p>Den demografiske udvikling er i høj grad en trussel for udviklingsområdet, fordi de overordnet har befolkningstilbagegang samtidig med, at der bliver født færre børn. Det giver en negativ befolkningstilvækst. Det vil i fremtiden give færre erhvervsaktive og reducere indkomstgrundlaget i kommunen. I takt med, at der bliver affolket, vil landsbyer endnu engang komme under pres. Det er derfor vigtigt at gøre det mere attraktivt at bo i landsbyområderne, så fordelingen af befolkningen i udviklingsområdet bliver mere jævn.</p> <p>De udviklingsmuligheder Jammerbugt og Vesthimmerland kan udnytte udenfor de større bysamfund er baseret på landsbyernes omgivelser og deres nærvær. Den smukke natur kan ligge til grund for, at den øgede interesse for bosætning, men også et aktivt lokalsamfund kan gøre det mere attraktivt at slå sig ned i området. Ved at have fokus på samarbejds muligheder blandt de lokale vil dette give anledning til potentiale for lokale fødevarer, turisme produkter, oplevelsesøkonomi, som vil kunne gøre hvert lokalsamfund mere attraktivt for turister.</p> <p>Traditionelt set har området et stort lokalt potentiale for udvikling. Der er en spirende underskov af iværksættere og ildsjæle, som arbejder med en udvikling af nye virksomheder i området, for at skabe grobund for nye produktioner i området.</p> <p>Hele området er præget af et meget aktivt foreningsliv, og de fleste aktiviteter inden for stort set alle aktivitetsområder på fritidssiden er organiseret i foreningslivet.</p> <p>Vi forventer også i denne periode at møde projekter, der har til mål at forbedre livskvalitet og social integration i udviklingsområdet. Vi forventer fortsat at udbygge det netværk vi har</p>	

	i relation til begge ansøgertyper via samarbejdet med kommuner, landsbyråd, erhvervsråd, landboforeninger og rådgivningsvirksomheder.
E	Udviklingsstrategiens vision
E1	<p>Opstil en vision for aktionsgruppens virke i programperioden. Visionen skal udtrykke aktionsgruppens overordnede målsætning om, hvilken retning aktionsgruppens geografiske område skal udvikle sig i, og hvordan området skal se ud om et givent antal år, fx i 2027, hvor programmet slutter.</p> <p>LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland vil være understøttende fødselshjælper til bæredygtige projekter med sigte på at bevare og udvikle eksisterende virksomheder, derudover etablering af nye virksomheder. Vi understøtter initiativer til bevarelse og udvikling af attraktive levevilkår og til fornyet vækst og bosætning samt netværksdannelser.</p>
F	Udviklingsstrategiens indsatsområder og mål
F1	<p>Beskriv og begrund aktionsgruppens mulige indsatsområder, som er fremkommet som resultat af analyser og inddragelse af partnerskabet. Indsatsområder skal falde inden for ordningens/ordningernes overordnede strategiske mål og indsatser. Skriv gerne i punktform. Det anbefales, at der ikke er for mange indsatsområder.</p> <p>LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland vil først og fremmest prøve at inspirere, motivere og medvirke til at skaffe finansiering til nye initiativer i området. Via LAG midler kan vi selv være med til at skubbe området i den rigtige retning og samtidig, som organisation, støtte projekterne til at hente anden ekstern finansiering.</p> <p>Vi vil være sparringspartner til selve projektudvikling og er gerne "first mover" i forhold til finansiering af lokale indsatser. Vi kan herudover være fødselshjælper til samarbejdsprojekter. Vi vil understøtte fornyet lokal organisering inden for de områder, der har behov herfor. LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland har valgt to hovedindsatsområder:</p> <p>1: Erhvervsliv</p> <p>1.1: Flere arbejdspladser med baggrund i nye tiltag i eksisterende virksomheder og via etablering af nye virksomheder. (Herunder lokale originale gode ideer, iværksætterkultur samt socio-økonomiske virksomheder (nye muligheder for overlap og nytænkning).</p> <p>1.2: Nye virksomheder, der etablerer attraktive jobs. Herunder grønne tiltag og bæredygtighed, som giver beskæftigelse og bedre livskvalitet. Fokus på anvendelsen af ledige erhvervsbygninger- og lokaler. Utraditionelle samarbejder/partnerskaber i lokalsamfund mellem borgere og virksomheder, som har til formål at skabe beskæftigelse.</p> <p>1.3: Rammebetingelser og samarbejder med henblik på at forbedre infrastruktur sammen med øvrige centrale aktører. Tværfaglige relationer (erhverv, forening, kultur, kommune osv.)</p> <p>1.4: Oplevelsesøkonomi Hav og fjord som tema i ny turistmæssig sammenhæng. Herunder oplevelsesmuligheder, destinations og events med afsæt i områdets stedbundne potentialer, samt natur og turisme, som afsæt for nye virksomheder og udvikling af eksisterende. Styrkelse af lokale fødevarer specialiteter.</p>

	<p>2: Attraktive levevilkår og styrket bosætning</p> <p>2.1: Vi støtter nye faciliteter som ramme om nye aktiviteter i foreningslivet med de mange ildsjæle i bestræbelserne på at gøre en positiv forskel. Vi introducerer LEADER -princippet til fremme af social kapital i området. Vi går gerne nye veje f.eks. i samarbejde mellem forskellige institutioner i lokalsamfundene. Den grønne omstilling har en høj prioritering, også i foreningslivet.</p> <p>2.2: Vi styrker rammerne for åben netværksdannelse og social integration. Herunder bidrag til en bedre ramme om styrkelse af de kulturelle netværk, foreningsliv (social kapital) med plads til forskellighed.</p> <p>2.3: Formidlingsværktøjer og faciliteter til udnyttelse af områdets rige kulturarv. Herunder forbedret adgang til naturen, multifunktionelle landskaber.</p> <p>2.4: Styrket bosætning via bedre rammebetingelser og infrastruktur, herunder Internetadgang, nye initiativer til at styrke boligmassen med gode understøttede lejeboliger for alle aldersgrupper.</p>
F2	<p>Til opfyldelse af strategiens vision og som følge af strategiens definerede indsatsområder, opstilles en række mål. Målene skal være klare og skal kunne gennemføres gennem en række målbare aktiviteter.</p> <p>Et mål kan fx være: at styrke befolkningens adgang til naturen, eller styrke salget af lokale produkter.</p> <p>1. Erhvervsliv</p> <p>1.1 Nye forretningsområder eks. virksomheder.</p> <p>1.2 Nye virksomheder, attraktive jobs.</p> <p>1.3 Rammebetingelser og samarbejder.</p> <p>1.4 Oplevelsesøkonomi, bæredygtig omstilling og lokal fødevarerproduktion.</p> <p>2. Attraktive levevilkår og styrket bosætning</p> <p>2.1 Nye faciliteter til foreningslivet osv.</p> <p>2.2 Nye rammer omkring åben netværksdannelse og social integration.</p> <p>2.3 Forbedret adgang til og formidling omkring natur og kulturarv.</p> <p>2.4 Styrket bosætning og bedre infrastruktur.</p>
F3	<p>Grundet det særlige aktuelle politiske fokus, både nationalt og på EU-plan, på bæredygtig udvikling og grøn omstilling, ønskes en vurdering af, om og hvorfor/hvorfor ikke området, og dermed udviklingsstrategien, i særlig grad har fokus på dette.</p> <p>Bæredygtig udvikling og grøn omstilling er centralt i den nye forretningsplan både indenfor erhvervslivet, og indenfor attraktive levevilkår og styrket bosætning. De to temaer vil blive prioriteret højt under udvælgelse af projekter til indstilling og fremgår derfor, som et af LAG Jammerbugt-Vesthimmerlands egne prioriteringskriterier.</p>

F4	<p>Der er et særligt fokus på EU-plan om social inklusion, kønsligestilling og unge. Der ønskes derfor en vurdering af, om og hvorfor/hvorfor ikke området, og dermed udviklingsstrategien, i særlig grad har fokus på dette.</p> <p>Social inklusion er en grundlæggende forudsætning for livskvalitet og gælder derfor også for LAG'en. Diversitet understøtter den lokale samhørighed og særlighed og derfor vil aktionsgruppen understøtte tiltag indenfor innovative fællesskaber. Det kan være projekter, der tager sigte på formelle, som uformelle mødesteder til børn og unge, men også generelt til at skabe social inklusion på tværs via forbedring af rammevilkårene for fælles aktiviteter.</p>
F5	<p>LAG er placeret i forordningen² under art. 77 Samarbejde. Der er stor fokus på samarbejde, både lokalt, tværregionalt i Danmark og internationalt mellem landene. Der ønskes en vurdering eller en beskrivelse af, om og hvordan aktionsgruppen påtænker at samarbejde udenfor eget LAG-område.</p> <p>Vi vil gerne være en del af et større netværk med flere LAG' er i DK og gerne udenlandske med fokus på oplevelsesøkonomi, bæredygtig omstilling og styrkelse af lokal fødevarerproduktion. Vi er meget interesseret i, at der bliver skabt en platform for en langsigtet indsats på områderne.</p>
G	<p>Aktionsgruppens egne prioriteringskriterier (ikke obligatorisk)</p>
	<p>Bolig- og Planstyrelsen fastsætter 9 overordnede prioriteringskriterier, som aktionsgrupperne skal anvende for udvælgelse af projektansøgninger. Disse findes i bilag 4. Aktionsgruppen har derudover mulighed for selv at udarbejde 1-3 prioriteringskriterier, der kan anvendes ved prioriteringen af indkomne projektansøgninger. Kriterierne skal være specifikke for de indsatsområder, der er defineret i strategien. Prioriteringskriterierne skal til enhver tid være kendt af ansøgere, og skal fremgå af en kommende hjemmeside og i forbindelse med ansøgningsfrister. Prioriteringskriterierne kan anvendes til at målrette ansøgningsrunder, så de følger udviklingsstrategiens målsætninger og indsatsområder, hvis der er behov for det.</p> <p>I LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland har vi nogle særlige fokusområder, som gerne må kunne give ekstra point på score boardet.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1: Har projektet bæredygtig omstilling som væsentligt element? 2: Styrker projektet oplevelsesmuligheder for besøgende og lokalbefolkning? 3. Forstærker man udbuddet af lokale fødevarer specialiteter? 4. Gavner projektet i særlig grad de unge?
H	<p>Udviklingsstrategiens målsætninger, mål for indsatsområder og aktiviteter</p>
	<p>Opstil i skemaet neden for udviklingsstrategiens målsætninger, forventede mål for de enkelte definerede indsatsområder og en forventet handlingsplan (aktiviteter) til at nå målene.</p> <p>Der skal udfyldes et skema for hvert mål, som aktionsgruppen har prioriteret. Til hvert mål kan aktionsgruppen anføre det antal aktiviteter, som findes nødvendige for at opfylde målet.</p> <p>Det skal anslås, hvor stor en del (angivet i %) af de tildelte midler, der ønskes anvendt til tildeling til projekter inden for det enkelte indsatsområde, som udviklingsstrategien har defineret.</p>

² CAP-plan forordningen (2021/2115), artikel 77, stk. 1. b)

	<p>Under feltet "målbare mål", indsættes mål, der relaterer sig til det specifikke indsatsområde. Det kunne fx være jobskabelse, antal nye produkter, nye samarbejder, nye naturfaciliteter etc.</p> <p>Under "aktiviteter" beskrives de aktiviteter, som findes nødvendige for at opfylde målet.</p>
--	---

H1 Erhvervsrettede mål og aktiviteter

Aktiviteterne skal relatere sig til følgende temaer: Job- og vækstskabende erhvervsudvikling, med fokus på: <ul style="list-style-type: none"> • Etablering og udvikling af mikrovirksomheder og små virksomheder. • Fremme af erhvervsamarbejde. • Bæredygtig udvikling og grøn omstilling. 	Målsætning Angiv i %, den andel af den tildelte økonomiske ramme til projekter, som påtænkes anvendt til det enkelte indsatsområde.	Målbare mål (anslået) <i>Bevaret jobs</i>	Målbare mål (anslået) <i>Nye jobs</i>
1.1: Nye forretningsområder eks. Virksomheder:	15	20	20
Mål: 20 projekter Aktivitet: Investering i nyt udstyr.			
1.2: Nye virksomheder attraktive jobs.	15	20	20
Mål: 20 projekter Aktivitet: Investering i kerneudstyr.			
1.3: Rammebetingelser og samarbejder	15	10	10
Mål: 5 projekter Aktivitet: Investering i anlæg og formidlingsudstyr.			
1.4: Oplevelsesøkonomi	15	20	15
Mål: 15 projekter Aktivitet: Investering i udstyr.			
Total for alle delmål under erhverv	60	70	65

Bemærkninger: Der forventes tildelt i alt 15 mio. i alt i LAG-Jammerbugt-Vesthimmerland til og med 2027 forudsat, at budgettet er uændret igennem hele perioden. LAG bestyrelsen forbeholder sig retten til at justere i målopfyldelsen imellem de enkelte områder, i det omfang projektforslagene nødvendiggør det og giver mulighed herfor. Det gøres samtidig opmærksom på, at der kan være et stort spænd imellem omsætning og jobantal, alt afhængig af hvilke typer jobs, der er tale om. Vores afsæt er, at midlerne fordeles med flest midler til erhvervsområdet 60 pct. Og færre midler til rammevilkår ca. 40 pct. Dette begrundet i at rammevilkårs projekter har langt flere støttemuligheder ved siden af LAG. Erhvervslivet har kun LAG, som direkte støttemulighed til investeringer.

H2 Mål og aktiviteter, der forbedrer rammevilkårene for udvikling af landdistrikterne

Aktiviteterne skal relatere sig til følgende temaer: <ul style="list-style-type: none"> • Basale servicefaciliteter • Fornyelse i landsbyer • Kultur- og foreningslivet • Bæredygtig udvikling og grøn omstilling 	Målsætning Angiv i %, den andel af den til- delte økonomi- ske ramme til projekter, som påtænkes an- vendt til det en- kelte indsatsom- råde.	Målbare mål (anslået) Befolkning i landdistrikterne, der får fordel af aktiviteterne. <i>Antal personer</i>
2.1: Nye faciliteter til foreningslivet osv.	10	15.000
Mål: 30 projekter. Aktivitet: Investering i anlægsprojekter.		
2.2: Nye rammer omkring åben netværksdannelse og social integration	10	5.000
Mål: 15 projekter. Aktivitet: Investering i anlægsprojekter.		
2.3: Forbedret adgang til og formidling omkring natur og kulturarv.	10	30.000
Mål: 10 projekter. Aktivitet: Etablering af fysiske rammer.		
2.4: Styrket bosætning og bedre infrastruktur.	10	50.000
Mål: 10 projekter. Aktivitet: Formidling og investeringer.		
Total for delmål under rammevilkår	40	100.000

Vi forventer, at vores andel af projekternes total ramme vil blive ca. 25 pct. I gennemsnit. Det betyder, at vi forventer at sætte projekter i gang for en samlet værdi af ca. 60 mio. Kr. i perioden. Det er dog ikke sikkert, at LAG støtter hele projektet, men nøjes med dele heraf.

Bilag 1 Bilag der skal vedlægges udviklingsstrategien

1	Dokumentation for medlemmers godkendelse af udviklingsstrategien
	<ul style="list-style-type: none">• Vedlæg dokumentation for rettidig indkaldelse af evt. ekstraordinær generalforsamling eller skriftlig høring af medlemmerne, samt resultat heraf.
2	Dokumentation for at udviklingsstrategien har været i høring hos kommune
	<ul style="list-style-type: none">• Vedlæg dokumentation for at strategien har været sendt rettidigt i høring og høringsresultat.
3	Dokumentation for at udviklingsstrategien har været i høring hos regionen
	<ul style="list-style-type: none">• Vedlæg dokumentation for at strategien har været sendt rettidigt i høring og høringsresultat.

Bilag 2 SWOT analysen

Bolig- og Planstyrelsen ønsker, at SWOT analyse metoden benyttes som grundlag for arbejdet med aktionsgruppernes udviklingsstrategier.

En SWOT-analyse tager udgangspunkt i beskrivelse af områdets:

S	Strengths	– Styrker
W	Weaknesses	– Svagheder
O	Opportunities	– Muligheder
T	Threats	– Trusler

Analysen gennemføres inden for følgende områder:

1. Infrastruktur (trafikforhold, uddannelses- og sundhedsforhold, energiforsyning).
2. Natur, inkl. udnyttelse/benyttelse.
3. Eventuelle særlige miljømæssige forhold
4. Erhvervsstruktur – små, store virksomheder, iværksættere, arbejdspladsproblematik.
5. Områdets befolkning: Befolkningssammensætning (alder, køn), erhvervsammensætning, tilflytning/fraflytningsmønstre, mm. Opgiv områdets samlede areal og befolkningstal samt tæthed (areal divideret med antal = tæthed).
6. Kulturelle forhold – beskriv forhold/kendetegn for området.
7. Bæredygtig udvikling og grøn omstilling, beskriv evt. særlige kendetegn for området, vedvarende energi, særlige kommunale eller regionale områdespecifikke indsatser, som udviklingsstrategien kunne støtte op om.
8. Evt. særlige stedbundne ressourcer som forekommer vigtige for området

Analysen skal hjælpe til at pege på, hvor der allerede er styrker, som evt. kan udbygges eller inddrages og svagheder, som evt. kan afhjælpes eller som man i det mindste skal være opmærksom på.

Derudover hvilke muligheder, der er i området, som strategien/projekterne fx kan bygge på og endelig hvilke trusler, der er på forskellige områder, der skal tages højde for enten i strategien eller i projekterne. Derudover hvilke muligheder, der er i området, som strategien/projekterne fx kan bygge på og endelig hvilke trusler, der er på forskellige områder, der skal tages højde for enten i strategien eller i projekterne.

Bilag 3 LEADER-principperne

Det overordnede formål med LEADER-metoden er at sikre en høj grad af lokal borgerinddragelse og -indflydelse på udviklingen. Desuden er målet at skabe sammenhæng mellem de mange lokale udviklingstiltag og overføre viden og erfaringer fra landdistrikt til landdistrikt. Og hvordan gør man så det?

LEADER-metoden bygger på syv principper, som til sammen kan skabe landdistriktsudvikling med lokal forankring og udblik til omverdenen. Der er således ikke tale om krav, men principper som der skal tages hensyn til ved prioritering af et projekt.

Lokale partnerskaber er selve kernen i LEADER-metoden. Første skridt i arbejdet med LEADER-metoden er derfor at etablere et partnerskab af lokale aktører – en lokal aktionsgruppe – der samler repræsentanter for myndigheder, erhvervsliv og civilsamfund. Grundtanken er, at landdistrikternes udfordringer bedst løses gennem forpligtende samarbejde på tværs af den offentlige, private og frivillige sektor til gavn for lokalsamfundet.

Områdebaseret tilgang betyder, at aktionsgruppen skal udarbejde en lokal udviklingsstrategi med udgangspunkt i områdets specifikke situation, udfordringer og behov. Ethvert geografisk område har sociale, kulturelle, eller naturmæssige ressourcer, der kan inddrages i denne udviklingsproces.

Bottom up-tilgang betyder, at der skal opmuntres til nærdemokrati, så ideer og beslutninger kommer ”nedefra” de egentlige landdistriktsaktører og formidles ”op” til de besluttende myndigheder. Den lokale aktionsgruppe er i sig selv et udtryk for en bottom up-tilgang, og det er aktionsgruppens opgave at arbejde for, at den lokale befolkning bliver inddraget i beslutninger af betydning for deres område. Det kan ske ved at inddrage borgerne, foreningslivet og erhvervsrepræsentanter i strategiarbejdet eller ved forberedelse og gennemførelse af projekter, der bidrager til udviklingen af lokalområdet. Hermed sikres opbakning såvel fra vigtige lokale aktører som borgernes medejerskab til beslutningerne, og gør beslutningerne mere levedygtige.

Tværasektoriel tilgang - en tværasektoriel og integreret tilgang betyder, at den lokale aktionsgruppes strategi og projekterne, som gruppen støtter, er koordineret og tænkt sammen som en helhed.

Netværkssamarbejde mellem lokale aktionsgrupper (og evt. andre aktører). Her lægges vægt på, at aktionsgrupperne udveksler informationer, erfaringer og initiativer vedrørende landdistriktsudvikling. Der kan både være tale om lokale, regionale, nationale og transnationale netværk.

Innovative strategier betyder at aktionsgruppen og de lokale projektholdere skal være åbne overfor nye ideer, processer og samarbejdsrelationer og skal kunne inspirere andre, og projekterne skal danne model til efterfølgelse. Det kan eksempelvis være projekter, der udnytter lokale ressourcer på en ny måde, eller udvikler nye produkter, processer, organisationsformer m.v.

Samarbejdsprojekter indebærer, at flere aktionsgrupper går sammen om at forberede og gennemføre et projekt. Det kan være aktionsgrupper fra nabokommuner, aktionsgrupper fra forskellige egne af landet eller fra andre lande. Også her er hensigten, at aktionsgrupperne kan udveksle inspiration og erfaring, så viden om landdistriktsudvikling overføres mellem forskellige områder og komme et større område til gode.

Bilag 4 Prioriteringskriterier fastsat af Bolig- og Planstyrelsen

1. Projektets relevans i forhold til udviklingsstrategien og de overordnede mål og fokusområder for ordningen.
Hjælpe spørgsmål: Ligger projektet inden for aktionsgruppens udviklingsstrategi og inden for ordningen jf. bekendtgørelsen?

2. Projektbeskrivelse

Hjælpe spørgsmål: Hvordan er helhedsindtrykket af projektet, er det et godt projekt? Giver projektbeskrivelsen en god forståelse af projektet og fremgår projektets formål, aktiviteter, tidsplan, budget, mv. af ansøgningen?

3. Er projektet fuldt oplyst?

Hjælpe spørgsmål: Er projektet fuldt oplyst? Er der tilbud på relevante udgifter, har projektet de relevante tilladelser, lejekontrakt, mv. Foreligger der en god forretningsplan og driftsbudget gældende for erhvervsprojekter?

4. Projektansøgers kapacitet og økonomiske ansvarlighed

Hjælpe spørgsmål: Er ansøger troværdig og i stand til at gennemføre et LAG eller FLAG projekt? Har ansøger de nødvendige administrative og økonomiske ressourcer?

5. Lokal forankring og samarbejde

Hjælpe spørgsmål: Er projektet forankret i lokalsamfundet, fx ved brug af lokale ressourcer og netværk? Skaber projektet nye netværk i lokalområdet? Skaber projektet nye formelle samarbejder? Er samarbejdspartnerne relevante? Vil de styrke området og projektet?

6. Nyhedsværdi og innovation

Hjælpe spørgsmål: Skaber eller anvender projektet ny viden eller kendt viden på nye måder. Tilfører projektet nyskabende elementer som fx nye produkter, nye processer, nye sociale/kulturelle tilbud etc. til vores område?

7. Projektets levedygtighed

Hjælpe spørgsmål: Har projektet et længerevarende perspektiv, og er det levedygtigt efter projektperiodens afslutning? Kan projektet opretholdes i de krævede 3 eller 5 år efter udbetaling?

8. Gør aktionsgruppens midler en forskel (kritisk kapital)

Hjælpe spørgsmål: Vil aktionsgruppens midler gøre en forskel ift. at realisere projektet? Vil projektet blive til noget uden støtte? Realiseres projektet hurtigere med midler fra aktionsgruppen? Bliver projektet bedre/større?

9. Projektets effekt

Hjælpe spørgsmål: Er de forventede effekter af projektet tilfredsstillende og realistiske?

10. Særlige kriterier for ansøgningsrunden (aktionsgruppens egne, definerede kriterier fra udviklingsstrategien)

Hjælpe spørgsmål: Er der specifikke fokusområder i den lokale aktionsgruppes område eller på nationalt niveau? I givet fald opfylder projektet dem?

